

مقایسه سطح سرمی کلسیم و منیزیوم در زنان مبتلا به پره‌اکلامپسی و بارداری طبیعی

فاطمه وحید رودسری (M.D.)^۱، صدیقه آیتی (M.D.)^۲، عالیه ترابی‌زاده (M.D.)^۳، حسین آیت‌اللهی (M.D.)^۴، حبیب‌ا... اسماعیلی (Ph.D.)^۵، مسعود شهابیان (M.D.)^۶

- ۱- گروه زنان و مامایی، بیمارستان قائم (عج)، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی مشهد، مشهد، ایران
- ۲- مرکز تحقیقات سلامت زنان، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی مشهد، مشهد، ایران
- ۳- گروه هماتولوژی، بیمارستان قائم (عج)، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی مشهد، مشهد، ایران
- ۴- واحد آمار حیاتی، گروه پزشکی اجتماعی، بیمارستان قائم (عج)، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی مشهد، مشهد، ایران
- ۵- گروه زنان و مامایی، بیمارستان قائم (عج)، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی مشهد، مشهد، ایران
- ۶- مرکز تحقیقات قلب و عروق، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی مشهد، مشهد، ایران

چکیده

زمینه و هدف: پره‌اکلامپسی اختلالی شایع در بارداری بوده، ۸-۵٪ بارداریها را دچار عارضه می‌کند و با افزایش میزان مرگ و میر و عوارض مادری، جنینی و نوزادی همراه است. تغییرات سطح سرمی کلسیم و منیزیوم به عنوان عاملی مؤثر در بیماری‌زایی پره‌اکلامپسی مطرح است. هدف از این مطالعه مقایسه سطح سرمی کلسیم و منیزیوم در زنان مبتلا به پره‌اکلامپسی و زنان باردار طبیعی است.

روش بررسی: مطالعه حاضر به روش مورد-شاهد در زنان باردار طبیعی و مبتلا به پره‌اکلامپسی مراجعه‌کننده به بیمارستان قائم (عج)، وابسته به دانشگاه علوم پزشکی مشهد طی سال ۱۳۸۵ انجام شد. در این پژوهش نمونه خون وریدی ۵۰ زن باردار مبتلا به پره‌اکلامپسی و ۵۰ زن با بارداری طبیعی با سن بارداری مشابه جمع‌آوری و سطح سرمی کلسیم و منیزیوم آن اندازه‌گیری و مقایسه شد. جهت تجزیه و تحلیل آماری از آزمون‌های کلموگروف اسمیرووف برای بررسی نرمالیتی و از روش‌های t ، χ^2 و آزمون دقیق فیشر و مدل خطی عمومی برای تحلیل داده‌ها استفاده گردید. $p < 0/05$ از نظر آماری معنی‌دار تلقی شد.

نتایج: میانگین سنی زنان در دو گروه با یکدیگر تفاوت معنی‌داری داشت ($p < 0/01$). از نظر سابقه مصرف دخانیات نیز در دو گروه تفاوت معنی‌داری وجود داشت ($p < 0/05$). سطح منیزیوم سرم در زنان مبتلا به پره‌اکلامپسی به طور معنی‌داری کمتر از زنان باردار طبیعی بود ($p < 0/01$) ($1/92 \pm 0/37 \text{ mg/dl}$ در برابر $2/29 \pm 0/69 \text{ mg/dl}$). سطح کلسیم سرم در پره‌اکلامپسی در مقایسه با بارداری طبیعی از نظر آماری معنی‌داری نبود ($9/16 \pm 0/70 \text{ mg/dl}$ در برابر $9/47 \pm 1/08 \text{ mg/dl}$).

نتیجه‌گیری: مطالعه حاضر نشان می‌دهد که سطح منیزیوم سرم در زنان باردار مبتلا به پره‌اکلامپسی کمتر از زنان باردار طبیعی است. این یافته از این فرضیه حمایت می‌کند که شاید کمبود این عنصر در پاتوفیزیولوژی پره‌اکلامپسی نقش داشته و بررسی سطح آن در تشخیص زودرس این عارضه مفید باشد.

کلید واژگان: بارداری طبیعی، پره‌اکلامپسی، سرم، کلسیم، مراقبت‌های دوران بارداری، منیزیوم.

مسئول مکاتبه: دکتر صدیقه آیتی، مرکز تحقیقات سلامت زنان، گروه زنان، بیمارستان قائم (عج)، مشهد، ایران.

پست الکترونیک: sed_ayati@yahoo.com

دریافت: ۸/۷/۸ پذیرش: ۲۶/۳/۸۷